

Memorandum

voor de Federale Regering,
na de verkiezingen van 26 mei 2019

De laatste decennia hebben de Belgische overheden verschillende maatregelen getroffen op verschillende domeinen (fiscaliteit, werkgelegenheid, wetgeving,...) die het algemeen/maatschappelijk belang erkennen en ondersteunen, gedragen door het verenigingsleven. Denk bijv. aan de wet op het statuut van de verenigingen zonder winstoogmerk, in 1921.

In de loop der jaren werden deze maatregelen aangepast, uitgebreid of opgeheven; nieuwe initiatieven zagen het daglicht, zoals bijv. het 'Wetboek van vennootschappen en verenigingen', dat goedgekeurd werd eind februari 2019.

Het is vandaag de dag geen luxe om enkele van deze wettelijke, fiscale en regelgevende bepalingen te moderniseren (bijv. een Koninklijk Besluit van ... 1823), te verbeteren (bijv. dit nieuw Wetboek van vennootschappen en verenigingen), te vereenvoudigen of te optimaliseren.

*Zoals steeds trouw aan haar mandaat als vertegenwoordiger van de verenigingen en stichtingen 'die beroep doen op de vrijgevigheid van de bevolking', heeft de **Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving (VEF) vzw** [1] zich geconcentreerd op enkele prioritaire dossiers, die in dit Memorandum zijn opgenomen. Dit Memorandum is gericht aan de Federale Regering die na de algemene verkiezingen van 26 mei 2019 gevormd wordt.*

*In het centrum van onze voorstellen : een onderscheidend statuut "**van maatschappelijk belang**".*

Brussel, 26 mei 2019

Michel Lorge,
Voorzitter

Erik Todts,
Ondervoorzitter

Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving (VEF), vzw
Kruidtuinstraat 75 – 1210 Brussel

---

[1] Inleiding tot de Ethische Code van de VEF : "De instellingen, verenigingen en stichtingen van maatschappelijk belang hechten een groot belang aan de vrijwillige steun van mensen die hun de mogelijkheid bieden hun maatschappelijk doel beter te verwezenlijken. Om een meer actieve en verantwoorde solidariteit te bevorderen, lijkt het hen noodzakelijk om :

- de vrijgevigheid van het publiek, waar ze op allerlei manieren een beroep op doen, aan te moedigen;
- de schenkers in te lichten over het maatschappelijk nut van hun acties de verdeling van de ingezamelde fondsen, in overeenstemming met wat aangekondigd was;
- te waken over het ethisch karakter van de verhoudingen tussen deze organisaties en hun dienstverleners;
- de regelgeving omtrent alle aspecten van de vrijgevigheid van het publiek te volgen;
- oog te hebben voor de verscheidenheid aan profielen van schenkers in een steeds veranderende maatschappij, en deze te respecteren.

Met het oog hierop hebben de ondergetekende instellingen, verenigingen en stichtingen van maatschappelijk belang een aantal fundamentele deontologische regels opgesteld, die gebundeld werden in deze Code. De verenigingen verbinden zich tot de naleving van deze regels volgens de hierna omschreven modaliteiten."

Inhoudsopgave

1. **Wetboek van vennootschappen en verenigingen**
  - a. **Nood aan een statuut 'van maatschappelijk belang'**
  - b. **Versterking van de eerstelijnscontrole door de Algemene Vergadering**
  - c. **Transparantie en strijd tegen verschillende vormen van criminaliteit**
    - **Neerlegging van de rekeningen bij de balanscentrale (NBB)**
    - **Register van giften van en naar het buitenland**
2. **Online platformen voor giften : afstemming op de PSD2**
3. **KB 1823 : harmonisering van de criteria en één erkenningsprocedure**
4. **Grensoverschrijdende giften en fiscale aftrekbaarheid in Europa (*het arrest 'Perche'*)**

1. Het Wetboek van vennootschappen en verenigingen

A. Het nieuwe Wetboek

Op 28 februari 2019 heeft de Kamer de wet goedgekeurd die 'het Wetboek van vennootschappen en verenigingen' introduceert, na drie jaar voorbereidend werk, geleid door de minister van Justitie, en zonder echt overleg met het verenigingsleven.

Volgens de memorie van toelichting, wil deze wet 'de wetgeving op rechtspersonen moderniseren.'

Dit nieuwe Wetboek :

- heft de wet op van 1921 op de verenigingen zonder winstoogmerk, evenals de recentere versies uit het begin van de 21e eeuw;
- brengt vennootschappen en verenigingen samen in één Wetboek, waarbij de twee rechtspersonen de mogelijkheid hebben om zonder beperking handelsactiviteiten te ontwikkelen en meerwaarde en winst te realiseren;
- onderscheidt (commerciële) vennootschappen en verenigingen (zonder winstoogmerk) vanuit het al dan niet verdelen van de winst.

B. Noodzakelijke correcties

Hoewel men zich kan verheugen over bepaalde veranderingen (vereenvoudigingen en modernisering), creëert de nieuwe wet ook nieuwe problemen die vragen om verbeterd te worden.

We beperken ons hierna tot drie thema's :

- I. Nood aan een statuut 'van maatschappelijk belang'
- II. Versterking van de eerstelijnscontrole
- III. Transparantie en strijd tegen verschillende vormen van criminaliteit

I. Nood aan een statuut 'van maatschappelijk belang' voor de verenigingen en stichtingen

De toenadering tussen de 'profit' en de 'non-for-profit' in de wet houdt een risico in van verwarring van identiteit, rol en functie, en zou negatieve gevolgen kunnen hebben waarvan men de reikwijdte niet beseft.

- *Zo zouden de verenigingen die een economische activiteit ontwikkelen, met medewerking van vrijwilligers bijvoorbeeld, kunnen beschuldigd worden van 'oneerlijke concurrentie'.*
- *Hoe zullen de subsidiërende overheden reageren op een sector die winst kan maken en deze in zijn balans mag opbouwen?*
- *Wat zal de houding zijn van leveranciers tegenover de vraag van verenigingen om een korting te krijgen of diensten 'pro bono' te leveren?*

- A. Vanuit dit perspectief pleiten wij voor het creëren van een onderscheiden statuut « **van maatschappelijk belang** » (« *d'intérêt sociétal* »). Dit statuut werd reeds aangehaald in ons Memorandum van mei 2014 (*Momentum2give*, n.a.v. de Staten-Generaal van de VEF).

Het statuut « van maatschappelijk belang » kan fungeren als onderscheidend criterium en kan het instellen van een 'one stop loket' vergemakkelijken, evenals de harmonisering van de toekenningsvoorwaarden op verschillende vlakken (niet-exhaustieve lijst) :

- a) **De erkenning voor het afleveren van ontvangstbewijzen voor belastingaftrek van giften** (WIB92, art. 145/³³).
Wanneer een vereniging of stichting erkend is van maatschappelijk belang, zou de procedure meteen kunnen afgesloten worden door één enkele beslissing door de minister van Financiën, in plaats van de dubbele beslissing die sinds meer dan 40 jaar in voege is.
- b) **De toestemming voor inzameling van giften op de openbare weg en huis-aan-huis : zonder andere formaliteiten ingeval van erkenning van maatschappelijk belang** (zie ook hoofdstuk 3 van dit Memorandum).
- c) **De toestemming tombola's te organiseren met een filantropisch doel**
- d) **Het fiscale regime : automatische toepassing van de patrimoniumbelasting**, eerder dan de vennootschapsbelasting.
- e) **De schenkings- en successierechten: een nultarief of sterk verminderd tarief** zou kunnen gelden voor verenigingen en stichtingen erkend van maatschappelijk belang.

B. Erkenningsvoorwaarden [1]

1. **Oprichting van een 'Commissie voor erkenning van maatschappelijk belang'** (gemengd: overheid/verenigingsleven).
2. **Oprichting van een 'Register van erkende verenigingen en stichtingen van maatschappelijk belang'**, onder de verantwoordelijkheid van de Commissie.
Het Register geldt als officiële referentie voor alle overheidsinstanties die betrokken zijn bij het statuut van verenigingen of stichtingen van maatschappelijk belang. Het Register is toegankelijk voor het publiek.
3. **Erkenningsvoorwaarden**
  - Beschikken over de Belgische rechtspersoonlijkheid, hetzij als vereniging zonder winstoogmerk, hetzij als internationale vereniging zonder winstoogmerk, hetzij als stichting van openbaar nut of als private stichting.
  - Activiteit(en), ingeschreven in de statuten, moet(en) voorkomen in de tabel van Activiteitendomeinen. Meerdere activiteiten kunnen tegelijk in aanmerking genomen worden.
  - De werking moet een voortdurend en duurzaam karakter hebben, en uitgeoefend worden op een 'betekenisvolle' schaal, hetzij territoriaal hetzij in verhouding tot het geheel van de potentiële doelgroep.
  - De procedure moet ruimte laten voor innoverende, creatieve, vernieuwende initiatieven en voor een zekere flexibiliteit en soepelheid.

---

[1] Zijn ex officio erkend van maatschappelijk belang, de instellingen die opgesomd zijn in de wet (WIB92, art. 145/33, § 1, 1°, a, b, c, f, g, h, l).

C. Indicatieve tabel van domeinen en activiteiten die in aanmerking komen voor erkenning:

Activiteitendomein	Activiteiten	Met inbegrip van educatie en sensibilisering
Wetenschappelijk onderzoek	Wetenschappelijk onderzoek	...
Maatschappelijk welzijn	Bijstand (van zorgbehoevenden, slachtoffers, personen met een handicap,...)	Educatie en sensibilisering rond maatschappelijk welzijn Preventie
Gezondheid, lichamelijk welzijn en levenskwaliteit	Gezondheidszorg	Gezondheids- en sporteducatie Promotie van openluchtlevens
Cultuur	Cultuurspreiding, culturele animatie, kunstbeoefening, permanente vorming, jeugdbeleid, vrije tijdsbesteding en toerisme, etc...	
Cultureel patrimonium	Bescherming en behoud van erfgoed	Educatie en sensibilisering rond erfgoed
Mensenrechten en gelijke kansen	...	Educatie en sensibilisering rond mensenrechten en gelijke kansen
Democratische samenleving en verantwoordelijk burgerschap	...	Educatie en sensibilisering rond democratie en burgerschap
Bescherming van het leefmilieu	Natuurbescherming en -behoud Dierenbescherming	Educatie en sensibilisering rond bescherming van het leefmilieu (natuur en dier) en dierenwelzijn
Duurzame ontwikkeling	Duurzame ontwikkeling	Educatie en sensibilisering rond duurzame ontwikkeling
Ontwikkelingssamenwerking	Ontwikkelingssamenwerking	Ontwikkelingseducatie
Grote rampen en humanitaire crisissen	Rampenhulp (in België) Humanitaire hulp (in het buitenland)	Preventie en wederopbouw

II. Stimuleren van 'good governance' en eerstelijnscontrole

- a. Voor het opstellen van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen hebben noch de minister, noch de Kamer rekening gehouden met de ervaring, de analyse en de mening van onze sector.

Nochtans bepleiten wij sinds 2001 (hervorming van de wet op vzw's) een **gevoelige verbetering van de eerstelijnscontrole op het beheer van de verenigingen, door te verbieden dat een meerderheid van beheerders de beslissingen neemt in de Algemene Vergadering**. Deze maatregel zou de 'good governance' versterken en het risico verminderen dat de bestuurders zichzelf controleren.

Het nieuwe Wetboek heeft echter **de vroegere regels versoepeld** :

Art. 9:5. De vereniging wordt bestuurd door een collegiaal bestuursorgaan, dat minstens drie bestuurders telt, die natuurlijke of rechtspersonen zijn. Indien en zolang de vereniging minder dan drie leden heeft, mag het bestuursorgaan bestaan uit twee bestuurders. Zolang het bestuursorgaan tweehoofdig is, verliest elke bepaling die aan een lid van het bestuursorgaan een doorslaggevende stem toekent, van rechtswege haar werking.

- b. De Stichtingen worden beheerd door een Raad van Bestuur, zonder controleorgaan vergelijkbaar met een AV. **Ondanks deze zwakte m.b.t. 'good governance', heeft de nieuwe wet ook deze norm versoepeld, door het beheer door één enkele bestuurder toe te laten.**

Art. 11:6. De stichting wordt bestuurd door één of meer bestuurders, die natuurlijke of rechtspersonen zijn.

III. Transparantie en strijd tegen verschillende vormen van criminaliteit

Aan het 'Wetboek van vennootschappen en verenigingen' zouden maatregelen worden toegevoegd « *om verschillende vormen van criminaliteit, zoals oplichting, witwassen van kapitaal en financiering van terrorisme, te kunnen voorkomen en bestrijden* ».

Hiertoe werd begin 2019 een wetsvoorstel « **ter aanpassing van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen m.b.t de giften en jaarrekeningen van verenigingen en stichtingen** » (54/3550) ingediend bij de Kamer, maar voor advies naar de Raad van State gestuurd aan de vooravond van de ontbinding van de Kamer.

Dit wetsvoorstel zou tijdens de volgende legislatuur kunnen terugkomen.

Wij waren het eerste deel gunstig gezind: dat voorzag in een veralgemeende verplichting tot transparantie door het neerleggen van de jaarrekeningen van verenigingen en stichtingen, los van hun grootte, bij de Balanscentrale van de Nationale Bank van België.

Daarentegen **waren wij gekant tegen het tweede deel van het wetsvoorstel**, dat aan de verenigingen en stichtingen wou verplichten om een register bij te houden en neer te leggen, van alle 'giften' van en naar het buitenland, vanaf een zeker minimumbedrag per vereniging.

A. Met betrekking tot het neerleggen van de jaarrekeningen bij de Nationale Bank

Wij onderschrijven de belangrijkste argumenten :

- administratieve vereenvoudiging door de fysieke neerlegging (op de griffie) te vervangen door een eenvoudige elektronische archivering via internet;
- gedigitaliseerde documenten die meer bewerkingen toelaten;
- verzekert de mogelijkheid om statistieken van alle - ook micro- en kleine - verenigingen en stichtingen te bekomen;
- de effectieve mogelijkheid om slapende verenigingen en stichtingen op te sporen zonder een manuele consultatie van alle individuele dossiers ter griffie.

Als promotoren van financiële transparantie in onze sector, verheugden wij ons bovendien over de mogelijkheid voor iedere burger om voortaan eenvormige jaarrekeningen direct en eenvoudig te kunnen raadplegen.

Overigens zijn wij voorstander van **de bijkomende verplichting om bijlage 5.9. bij de jaarrekeningen in te vullen**, zodat giften en legaten, als subtotalen van de omzet, voor iedereen transparant worden.

Niet alle kleine en microverenigingen en -stichtingen zullen enthousiast op zulke neerleggingsplicht reageren. Om te vermijden dat zij beslissen om zich als rechtspersoon te ontbinden en verder te doen, "zonder teveel formaliteiten en kosten", bijvoorbeeld als feitelijke vereniging, moet de drempel zo laag mogelijk gelegd worden :

- een eenvormig en eenvoudig rekeningstelsel voor microverenigingen en -stichtingen;
- een zeer eenvoudige manier om de rekeningen in te voeren;
- zonder kosten voor alle microverenigingen en -stichtingen.

B. Register van giften van en naar het buitenland

Het wetvoorstel stipuleert :

« Dit register vermeldt : datum van de gift, aard van de gift, naam, voornaam, geboortedatum en -plaats en woonplaats van de tegenpartij of, ingeval het een rechtspersoon of een structuur zonder rechtspersoonlijkheid betreft, naam, in voorkomend geval ondernemingsnummer, rechtsvorm en adres van de zetel en wijze waarop de transactie werd uitgevoerd en nadere gegevens rond de transactie. Alle giften, in natura of in contanten, waarvan de vereniging of stichting, rechtstreeks of onrechtstreeks, de begunstigde of de schenker is, door een schenker of aan een begunstigde van wie de woonplaats of de zetel zich niet op het Belgische grondgebied bevindt, worden in dat register ingeschreven binnen [dertig] dagen na ontvangst of verzenden ervan. »

Uiteraard delen wij de bezorgdheid van de wetgever om deze vormen van criminaliteit te voorkomen en te bestrijden.

Nochtans is onze mening duidelijk : **het houden van een Giftenregister staat buiten verhouding tot het te verwachten resultaat; vervolgens zal het weinig of geen preventief of ontradend effect hebben en tenslotte zelfs potentieel contraproductief zijn.**

Het aanleggen en onderhouden van het gevraagde Giftenregister zal een belangrijke en bijkomende inzet van tijd, middelen en mensen vergen. Het identificeren van alle – rechtstreekse en onrechtstreekse – giften en andere bijdragen uit het buitenland en de registratie van de gevraagde gegevens zijn momenteel helemaal niet standaard ingesteld in onze sector. Vele verenigingen en stichtingen in ons land steunen projecten en organisaties in het buitenland, maar deze steun kan in de meeste gevallen juridisch niet als 'gift' beschouwd worden.

Dankzij bestaande wetgeving, worden nu al door banken, wisselkantoren, notarissen, enz... jaarlijks bijna 30.000 meldingen van verdachte geldstromen overgemaakt aan de federale anti-witwascel. **Slechts enkele dossiers betreffen een vereniging met rechtspersoon** (op een totaal van meer dan 100.000 !).

Intussen wordt wel een sfeer van verdachtmaking geschapen rond het volledige middenveld en het rijke verenigingsleven in ons land. Het Gerecht heeft trouwens altijd de mogelijkheid om, **ingeval van ernstige verdenking**, onderzoeksdaden te stellen, met inbegrip van huiszoeken, desgevallend ook in de rekeningen van verenigingen.

Het Giftenregister zou de overheid toelaten om toegang te krijgen tot bepaalde informatie, ten vroegste 30 dagen na de feiten, vaak pas maanden of jaren nadien, wat eigenlijk betekent dat het preventief karakter van de maatregel bijzonder beperkt is. De gegevens in het Giftenregister kunnen eventueel wel een onderzoekshypothese onderbouwen of bijkomende bewijskracht opleveren.

Ook het ontradend karakter van de maatregel is verwaarloosbaar. We mogen immers veronderstellen dat de invoering van dit register individuen, organisaties of bedrijven met de criminele intenties die wij willen voorkomen en bestrijden, er zal toe brengen om onder de radar te gaan en hun geldstromen zodanig te organiseren dat zij niet meer in een register voorkomen.

2. Online Platformen voor giften : afstemming op de PSD2

A. Regelgevende context

Wat betreft « **Online giften of giften via Internet** », stipuleert de omzendbrief AAFisc nr. 42/2014 (nr. Ci.RH.26/634.940) dd. 16.10.2014 het volgende:

« De voorwaarden waaraan een online gift moet voldoen opdat de erkende instelling een kwijtschrift mag uitreiken, zijn identiek aan stortingen gedaan op een financiële rekening van de instelling :

- *De identificatie van de schenker moet mogelijk zijn;*
- *De gift moet toekomen op een rekening op naam van de erkende instelling en waarvan zij alleen eigenaar is;*
- *De erkende instelling moet de gift opnemen in haar boekhouding (hierdoor is zowel de identiteit van de schenker als het initieel overgemaakte bedrag duidelijk controleerbaar zowel door de instelling als door de Administratie);*
- *De gift moet definitief en onherroepelijk zijn gestort;*
- *De gift moet ten minste 40 euro bedragen (geïndexeerd bedrag voor het jaar 2014).*

De omzendbrief laat niet toe, noch aan de verenigingen, noch aan hun dienstverleners, om te weten of de gebruikte methode of betalingsplatform conform is aan de reglementaire bepalingen. De meest problematische bepaling behelst het verbod om te werken via een intermediaire rekening waarvan de instelling niet alleen eigenaar is.

Verscheidende dienstverleners zijn actief in de markt, en nieuwe kondigen zich aan, meestal zonder te weten of hun platform conform is aan de regelgeving, soms zonder zich zorgen te maken over het risico. Twee dienstverleners hebben **een positief antwoord verkregen via voorafgaande beslissing** (ruling 2015.512 dd. 28.10.2015 et 2018/0797 dd. 09.10.2018).

Bovendien komen er nieuwe technologieën en betalingsmethodes : instantly pay, google pay,... die evenveel opportuniteiten betekenen voor de sector om zijn fondsenwerving te verbreden, te moderniseren en te rationaliseren.

B. Evolutie van de technologie en van de wetgeving

De moderne betalingstransacties worden geregeld door de EU-richtlijn 2015/2366 op de betalingsdiensten (PSD 2), die vertaald werd naar de Belgische wetgeving en van kracht sinds 26 maart 2018.

- De richtlijn PSD 2 spreekt over een **dienstverlener-rekeningbeheerder (account servicing payment service provider, AS PSP)** die voor een betaler een betaalrekening aanbiedt en beheert..
- Derden kunnen toegang verkrijgen tot een betaalrekening van een klant, via een bank (te weten : een AS PSP), op voorwaarde dat de klant hiervoor uitdrukkelijk toestemming geeft en exclusief in het kader van de voorgestelde betalingsdiensten.
- In de PSD2, kunnen klanten geconfronteerd worden met twee soorten van derden :
  - betalingdienstverleners (**payment service provider, PSP**) die, met de toestemming van de klant, het detail van de rekening van de klant kunnen raadplegen (ook genoemd dienstverleners van rekeninginformatie);
  - betalingdienstverleners die, met de toestemming van de klant, in zijn naam betalingen kunnen uitvoeren (ook genoemd betalingdienstverleners). Zulke betalingdienstverlener kan een derde zijn, maar ook de traditionele spelers (krediet- en betalingsinstellingen) kunnen zulke diensten aanbieden.

C. Conclusie : de regelgeving herzien

Het blijkt dus dat :

- welke ook de weg is die gevolgd werd door een betalingdienst en de 'wallet' die door de erkende betalingdienstverlener gebruikt werd, in elk geval een betaalrekening van de betaler wordt gedebiteerd, en een rekening van de begunstigde wordt gecrediteerd ;
- de identificatie van de partijen en de traceerbaarheid van de operaties over het algemeen gegarandeerd zijn.

Zou het in deze context niet aangewezen zijn om in de regelgeving te preciseren dat de betalingstransacties van giften via een PSP in aanmerking komen voor het afleveren van fiscale attesten, op voorwaarde dat :

- onkosten ten laste zijn van begunstigde (en als dusdanig kunnen geregistreerd worden);
- de transactie ertoe leidt dat rekening van begunstigde 'zonder uitstel' wordt gecrediteerd?

3. Modernisering van KB 1823 : harmonisering van criteria en één erkenningsprocedure

A. Reglementering op de huis-aan-huis geldinzamelingen

De gemeentelijke administratie heeft geen enkele reglementaire bevoegdheid m.b.t. huis-aan-huis geldinzamelingen, die geregeld zijn door een Koninklijk Besluit van 1823.

Onder dit KB zijn « *de geldinzamelingen om tegenlagen of ongelukken te verzachten, georganiseerd door alle ondernemingen, instituten, verenigingen of groeperingen, zowel publiek als privé, (met uitzondering van OCMW's en kerkfabrieken) onderhevig aan een voorafgaandelijke toelating* ».

De FOD Binnenlandse Zaken die deze toelating aflevert, volgt o.a. volgende criteria:

- er mag geen commissie gegeven worden op de ontvangen sommen ;
- elke overeenkomst met als voorwerp het gebruik door derden is verboden ;
- de kosten voor de (huis-aan-huis) geldinzamelingsactie mogen niet meer bedragen dan 25% van het totaal aan inkomsten van deze geldinzameling.

B. Regels voor geldinzamelingen op de openbare weg

« *In tegenstelling tot de huis-aan-huis geldinzamelingen die geregeld worden door het KB van 22 september 1823, kennen geldinzamelingen op de openbare weg en in publieke plaatsen geen enkele wettelijke beperking; ze zijn volledig vrij, op voorwaarde dan men zich houdt aan de algemene wetten en reglementen.* » (CIRC., 12.2.1970).

De gemeente is vrij om de geldinzameling op de openbare weg te reglementeren op basis van haar algemene administratieve politiebevoegdheid. Aldus kan zij maatregelen opleggen om elke verstoring van de publieke orde (openbare veiligheid, rust, gezondheid) te vermijden.

Hoewel de geldinzamelingen op de openbare weg geen onderwerp vormen van een gemeentelijk reglement, betekent dit dat de burgemeester via een politieverordening maatregelen kan opleggen om eventuele ongeregelheden te beëindigen, en indien nodig de geldinzameling te verbieden.

C. Wij stellen voor om :

- In het KB van 1823 de mogelijkheid toe te voegen van een onmiddellijke en permanente vergunning voor de verenigingen en stichtingen van maatschappelijk

- belang, die bovendien beschikken over een erkenning voor fiscale aftrekbaarheid van giften;
- Het toepassingsgebied van het KB van 1823 uit te breiden tot de geldinzamelingen op de openbare weg.

4. Grensoverschrijdende giften en fiscale aftrekbaarheid

Het arrest '*Persche*' van januari 2009 van het Europese Gerechtshof zegt dat – in de Europese Economische Ruimte (EER)[2] – ***"de fiscale aftrekbaarheid van giften ten voordele van organisaties van algemeen belang niet beperkt mag worden zijn tot de organisaties die op het nationaal territorium gevestigd zijn"***.

Anders gesteld : een Franse, Duitse of Spaanse belastingplichtige moet in de belastingaangifte van zijn land een Belgisch fiscaal attest kunnen opnemen, indien hij een gift deed aan een erkende Belgische instelling.

En omgekeerd moet de Belgische belastingplichtige die een gift heeft gedaan aan een Franse, Nederlandse of Britse instelling – die daar erkend is als van algemeen belang – het buitenlands attest kunnen inbrengen om 4,5% van het bedrag van zijn belastingen in België af te trekken.

Jammer genoeg blijft de toepassing van dit Europees arrest grotendeels theoretisch. Zelfs als de meeste landen van de EER dit wederkerigheidsprincipe hebben ingeschreven in hun nationale wetgeving, hebben ze er vaak voorwaarden aan verbonden die **de toepassing (sterk) beperken**.

Zo moet in België de belastingplichtige die een gift heeft gedaan aan een vereniging, erkend van algemeen belang in een ander land van de EER ***«het bewijs ter beschikking houden van de administratie, dat deze organisatie gelijkaardig is aan een erkende Belgische organisatie, en indien dit het geval is, dat ze op analoge wijze erkend is.»***

De gelijkaardigheid van de vereniging of instelling en het analoge karakter van de erkenning kunnen bewezen worden met alle bewijsmiddelen die toegestaan zijn door het gemeen recht. Nochtans behoudt de Belgische fiscale administratie zich het recht voor om zich uit te spreken over de geldigheid van de aldus geleverde bewijzen.

Luxemburg geeft het goede voorbeeld, door een heldere en eenvoudige procedure (Circulaire L.I.R. n° 112/2 van 7 april 2010).

De Luxemburgse belastingplichtige die een gift doet aan *« een organisatie in een van de landen van de EER, waarvan het belangeloze doel erkend is van algemeen belang en fiscaal bevoordeeld is »*, kan zijn recht op fiscale aftrekbaarheid laten gelden door aan zijn fiscaal attest een '**Certificaat**' toe te voegen dat opgesteld is door de buitenlandse vereniging, en waarvan het model downloadbaar is.

We stellen voor dat het Luxemburgse model gevolgd zou worden door de Belgische fiscale administratie.

---

[2] België; Bulgarije; Cyprus; Denemarken; Duitsland; Estland; Finland; Frankrijk; Griekenland; Hongarije; Ierland; IJsland; Italië; Kroatië; Letland; Liechtenstein; Litouwen; Luxemburg; Malta; Nederland; Noorwegen; Oostenrijk; Polen; Portugal; Roemenië; Slovenië; Slowakije; Spanje; Tsjechië; Verenigd Koninkrijk (Engeland, Schotland, Wales en Noord-Ierland); Zweden.